

Suurat Al-Mujaadalah

سُورَةُ الْمُجَادِلَةِ

Magaca Eebe yaan ku billaabaynaa Ee naxariis guud iyo mid gaaraba naxariista.

1. Eebe wuxuu maqlay Haweenaydii hadalkeeda Nabiga kula doodaysay xaalkii ninkeeda, oo Eebe u sheeganaysay «dhibaataadeeda», Eebana wuu maqlayey doodooda, maxaayeelay Ilahay waa ka wax walba maqle arka.
2. Kuwa haweenkooda kala mid dhiiga hooyadood oo kale haweenkoodu ma aha hooyadood, hooyo waa midda wax dhashay, kuwaasina waxay ku hadlayaan hadal xun iyo been Ilahayna waa Saamax badane Dhaafid badane.

3. Kuwa haweenkooda kala mid dhigi hooyadood haddana ku noqon «haweenkii» waxaa ku waajib ah qoor xoraynteed intayan istaaban, Arrintaasi waa waano, Ilahayna waxa dadku camal fali waa ogyahay.

4. Ruuxaan helin qoor uu xoreeyo wuxuu soomi Laba Bilood oo israacsan intayan istaaban, ciddiise aan karin soonka wuxuu quudin Lixdan miskiin, arrintu waa saas si aad Eebe u rumaysaan iyo Rasuulkiisa, taasina waa xuduuddii Ilahay Gaalase waxaa u sugnaaday Cadaab kulul.

Aayadahanu waxay ku soo degeen haweenay la dhihi jiray Khawlo iyi ninkeedii Aws binu Saamit oo ku yidhi: waxaad igala mid tahay hooyadood oo kale, markaasay Nabiga (naxariis iyo Nabad gelyo korkiisa Eebe ha yeelee) u timid iyadoo sheegan inay caruur badan leedadahay ay doonaysanaa in ninkeedii lagu celiyo, saasna ay Nabiga hadalka isku celciileyey.

Ilahay waa maqlaa waana ajiibaa ducada qofka dhiban sida haweenyadaas quraanku ku soo degay. Dhaartaas la soo sheegay waa mid Jaahiliintii ku dhaaran jireen Muslimintana way ka reeban tahay waxaana ka waajibi Kafaara Gud. Caa'isha waxay tidhi: Mahad Eebaa iska leh wax walbana maqla, waxaa timid Haweeneydaas doodaysay Anoo Guriga dhinhan ka mid ah jooga, markaasaa Eebe soo dajiyey aayadda. Waxaa wariyey Bukhaari. Al-Mujaadalah (1-4).

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ أَنَّىٰ يُحَمِّدُكُ فِي رَوْجِهَا وَشَتِّكَ
إِلَى اللّٰهِ وَاللّٰهُ يَسْمَعُ تَحَاوُكَ كُلَّ أَنَّ اللّٰهُ سَمِعَ بِصَيْرٍ

أَذْنَينِ يُظْهِرُونَ مِنْكُمْ مَنْ نَسَأَلَهُمْ مَا هُنَّ
أَمْهَاتُهُمْ إِنَّ أَمْهَاتُهُمْ إِلَّا إِلَّا إِنَّهُمْ لَذَنَّهُمْ
وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا إِنَّ الْقَوْلَ رَوْزَرَوْزًا
وَإِنَّ اللّٰهَ لَغَفُورٌ عَفُورٌ

وَالَّذِينِ يُظْهِرُونَ مِنْ نَسَأَلَهُمْ مُمْبَعُودُونَ لِسَاقَلُوا
فَتَحَرَّرَ رَبَّهُمْ مَنْ قَبْلَ أَنْ يَسْمَأَسَادَلِكُمْ ثُوَعْطُورَ
يَهُ، وَاللّٰهُ بِمَا تَمْلَؤُنَ حَيْرًا

مَنْ لَمْ يُحَمِّدْ صَيَامُ شَهْرِيْنَ مُسْتَأْعِيْنَ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَسْمَأَسَادَلِكُمْ لَغَيْرَ سَطْعَ فَأَطْعَامُ سَيِّنَ مُسْكِنَ
ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ، وَذَلِكَ حُدُودُ اللّٰهِ
وَلِلْكُفَّارِنَ عَذَابُ الْأَلِيمِ

5. Kuwa Eebe iyo Rasuulkiisa khibraafaya waxay mudan yihii halaag sidii loo halaagay kuwii ka horreey,Eebana wuxuu soo dajiyey Aayado cad cad Gaalana waxaa u sugnaaday cadaab wax ihaaneeyaa.

6. Maaalinbuuna ihaanayn Ilahay uu soo bixin dhammaantood,ugana warrami waxay camal faleen,Eebana waa koobay iyana waa hilmaameen Ilahayna wax kasta wuu daalacan (arkaa).

7. Ma ogtahay in Ilahay ogyahay Cirka iyo Dhulka waxa ku jira, Seddexdii faqiba Ilahay baa afreeya, Shantana Ilahay baa Lixeeyaa; waxa ka yar iyo waxa ka badanba Ilahaybaa la jooga meeshay ahaadaanba, wuxuuna uga warrami waxay camal faleen Maalinta Qiyaamo Ilahayna wax walba waa ogyahay.

8. Miyaadan ogayn kuwa laga reebay faqa xun oo haddana ku noqon waxa laga reebay,kuna faqi dambi iyocadawnimo iyo caasinnimada Rasuulka, markay Nabiga u yimaadaanna ku salamaya waxaan Eebe ku salaamin oo hoos u dhihi maa Eebe nagu cadaabo waxaan ku hadlayno waxaa ku filan Jahannamo oo ay galayaan waana Guri xun.

9. Kuwa rumeyyayow markaad faqaysaan ha ku faqina dambi,colnimo iyo caasinnimada Rasuulka ee ku faqa wanaag dhawrsani, Eebana ka yaaba isagaal la isu soo kulmine.

10. Faqa xun Shaydaan buu kayaamaddaa suu u walbahaar geliyoo kuwa xaqa rumeyyay,waxbase kama dhibo idan Ilahay Mooyee, Ilahay

إِنَّ الَّذِينَ يُحَاجُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُلُّمَا كَيْتَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ وَدَأْنَزَنَا إِنَّا بِيَقْنَصْتِ وَلَلَّكَفِرُونَ
عَذَابٌ مُهِمِّينَ ٥

يَوْمَ يَعْثُمُ الْأَنْهَارُ جَمِيعًا فَيُنَشِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُواً
أَخْصَصَهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكَفِيلٌ ٦

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
مَا يَكُوْنُ مِنْ مُحَوَّلٍ إِلَّا هُوَ رَاعِيْهُمْ
وَلَا حَمْسَةٌ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آذَنَ لِمَنْ ذَالِكَ
وَلَا أَكْرَرُ إِلَّا هُوَ مَوْعِدُهُمْ إِنَّمَا كَانُوا مُسْتَهْمِمِينَ
بِعَامِلِهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ٧

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَهُوا عَنِ النَّهْوِ فَلَمْ يُعْذَمُوا لَمْ يَهُوا
عَنْهُ وَيَتَنَحَّوْنَ بِالْأَئْمَاءِ وَالْمُدْعَوْنَ وَمَعْصِيَتِ
الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيْوَانٌ مِنَ الْجِنِّ يَهْمِيْكَ بِهِ اللَّهُ
وَيَقُولُونَ قَنَافِيْسِهِمْ لَوْلَا يَعْلَمُنَا اللَّهُ بِمَا فَنَّوْلَ
حَسْبُهُمْ جَهَنَّمْ يَصْلُوْهُمْ فَيَقُولُنَّا فِيْنَ الْمَصِيرِ ٨

يَكْتُبُهَا الَّذِينَ أَمْتَأْنَاهُنَّ إِذَا تَسْجِنُهُمْ فَلَا تَنْتَهُجُوا بِالْأَنْتَهِيَّةِ
وَالْمُعْذَنِونَ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَحَّجُوا بِالْأَلْهَى وَالْقَوْمَى
وَأَنْقُوا اللَّهَ الْأَذِى إِلَيْهِ مُخْتَرُونَ ٩
إِنَّمَا النَّهْوُ مِنَ الشَّيْطَانِ لِيُحْرِكَ الَّذِينَ أَمْتَأْنَ
وَيَئِسَ بِصَارَّهُمْ شَيْئًا إِلَّا يَأْذِنُ اللَّهُ وَعَلَى اللَّهِ

uun ha tala saarteen kuwa xaqa rumeeey.

فَلَيَسْتُوكِي الْمُؤْمِنُونَ ١٠

Eebe iyo Rasuulkiisa ciddii la colloowda halaag baa u dambayn iyo cadaab daran, maxaa yeelay Eebe wax walba waa ogayah, waana in wanaag lagu faqo een xumaaan iyo colnimo lagu faqin, maxaa yeelay ruux kasta Eebeheen waa la joogaa waana daalacan'isagaana loo noqon'cid kastana wuxuu ka abaal marin waxay kasbatay Nabiguna wuxuu yidhi (naxarii iyo nabadgaloo Eebe korkiisa ha yeelee) hadday idin Salaamaan Ehelu Kitaabka (Gaaladu) dhaha korkiinna ha ahaato (waa saxii). Al-Mujaadalah (5-10).

11. Kuwa xaqa rumeeeyayow haddii la idin dhaho isu waasiciya fadhiga; isuwaasiciya Ilahay wanaaggaa ha idin waasiciye, marka la idin yiraahdo Jihaadka iyo Khayrka u degdegana; u degdega Ilahay wuu koryeelayaa kuwa xaqa rumeeya kuwa cilmiga lehna darajoojin yuu koryeelayaa Eebana wixa la camal fali waa ogayah.

12. Kuwa xaqa rumeeeyayow markaad Nabiga qaabilaysan hormariya Sadago, saasaa idin khayr badan idiina nadiifsan, haddaydaan helayn Eebe waa dambi dhaaf badane Naxariis badane.

13. Ma waxaad ka cabsateen inaad hormarsataan Sadaqooyin markaad Nabiga la kulmaysaan; haddaydaan saas falin Eebe waa idin ka toobada aqbalaye ee Salaadda ooga Sakadana bixiya Ilahaay iyo Rasuulkiisana adeeca, Eebana waa ogayah waxaad camal falaysaan.

Dadka xaqa rumeeey waa inay Ilahay iyo Nabiguisaba (Naxarii iyo nabad gelyaba korkiisa Eeba ha yeelee) ay maqlaan, dhexdoodana isu naxaristaan JihAADKA iyo Khayrkana u degdegaan waxbarashada, Salaadda, Sakadaiyo Sadaqadana aykudadaalaansiu Eebeabaalgudficanusiiyo. Al-Mujaadalah (11-13).

14. Ma ogtahay kuwii ka sokeeye dhigtay kuwa Eebe u cadhooday kuwaasi idin ka mid ma aha iyagan-a ka mid ma aha (waa munaafiqiinta) waxayna ku dhaaran been iyagoo og.

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا
فِي الْمَجَlisِ فَأَفْسُوا يَقْسِحَ اللَّهُ لَكُمْ
وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ
إِيمَانُهُمْ وَالَّذِينَ أَوْلَوْا الْعِلْمَ دَرَجَتٍ
وَاللَّهُ يُمَدِّعُ مَعْلُومَوْنَ خَيْرٌ ١١

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِذَا مَنَّوا إِذَا نَجَّيْتُمُوهُمْ رَبُّكُمْ فَقَدِيمُوا بَيْنَ يَدَيْ
بَهْوَنِكُمْ صَدَفَةً ذَلِكَ حِلْكُزُ وَأَطْهَرُ فَإِنَّهُمْ يَعْدُونَ
فَإِنَّ اللَّهَ عَمُورٌ ١٢

أَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ تَحْوِنِكُمْ صَدَفَةً
فَإِذَا تَرَقَعُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقْسِمُو الْأَصْلَوَةَ
وَمَا تُوْلَى الرَّغْوَةُ وَأَطْبَعُوا اللَّهُ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ
خَيْرٌ مَعَالْمُونَ ١٣

أَلَّا تَرَى إِلَى الَّذِينَ تَوَلُّوْنَا قَوْمًا عَظِيمًا عَنْهُمْ
مَا هُمْ بِمُكْثُونٍ وَلَا مُنْهَمٍ وَيَخْلُقُونَ عَلَى الْكَذِبِ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ١٤

15. Eebe wuxuu u darbay kuwaas cadaab daran maxaa yeelay wax xun bay falayeen.

16. Dhaartoodii bay gaashaan ka dhigteen dadkana xaqiibay ka leexiyeen waxayna mudan yihiiin cadaab wax ihaaneeya.

17. Koolahooda iyo Caruurtoodu wax ugama taraan Eebe xaggiisa, waana kuwa ehelu Naar ah wayna ku waari.

18. Maalinta Eebe soo bixiyo dhammaantood way u dhaaran Eebe siday idinka idiinku dhaartaan iyagoo u malayn inay wax (xuja ah) haystaan waase kuwo beenaalayaal ah.

19. Waxaa ka qalib noqday Shaydaan oo hilmaansiyyey xusidda Eebe, kuwaasi waa Xisbiga shayaanka, Xisbiga shayaankuna waa kuwa khasaaray.

Munaafiqiintu waa colka kuwa xaga rumeeyey' waxayna had iyo jeer xiriir la yeeshaan Gaalada kale ayagoon Labada qolo midna ka tirsanay' kuwaasna Eebe wuxuu ugu goodiyey ciqaab daran 'waana beenaala yaal Xisbiga shayaanka ka mid ah'Naar iyo Khasaaraana way la kulmi doonaan. Al-Mujaadalah (14-19).

20. Kuwa Ilahay iyo Rasuulkiisa khilaafaya waxay ka mid noqon kuwa dullooba.

21. Eebe wuxuu xugmiyey inuu adkaado isaga iyo Rasuulkiisa, maxaa yeelay waa xoog badane adkaade ah.

22. Ma helaysid dad Ilahay rumeeeyey iyo Maalintii dambeeysay oo haddana jecel ruux Ilahay iyo Rasuulkiisa khilaafaya haba ahaadeen Aabayowgood, Caruurtooda, Walaalahood ama Qaraabadoo, kuwaas (aan jeelaanin) waa kuwo qalbigooda iimaanka lagu dhigay Eebena ku xoojiyey gargaarkiisa, wuxuuna gelin

أَعَدَ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا سَيِّدِيْدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

أَخْذُوا مِنْهُمْ جُنَاحَةً فَصَدُّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٦﴾

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَنْوَاعُهُمْ وَلَا أَرْلَدُهُمْ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا أُولَئِكَ أَعْنَبُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا حَذَّلُونَ
يَوْمَ يَعْنَمُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَطْلُوْنَهُ كَمَا يَعْلَمُونَ لَكُمْ
وَمَحْسُوبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ سَقِّيٍّ إِلَّا إِنَّهُمْ هُمُ الظَّالِمُونَ
﴿١٧﴾

أَسْتَحْوِدُ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنْسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ
جَرْبُ الشَّيْطَانِ لَا إِنَّ جَرْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْمُتَسْرِفُونَ
﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَحَاذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِينَ
﴿١٩﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلَبٍ أَنَّا وَرَسُولُهُ أَنَّكَلَ اللَّهَ
قُوَّىٰ عَزِيزٌ ﴿٢٠﴾

لَا يَجِدُ فَوْمًا يُمْثُلُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمَ الْآخِرِ
يُوَادُونَ مَنْ حَادَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا
ءَابَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ أَخْوَهُمْ
أَوْ عَشِيرَتُهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِيْ قُلُوبِهِمْ
إِلَيْمَنَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ

Jannooyin Wabiyaal dhex socdaan ay kuna waari, kuwaas Ilahay baa ka raalli noqday iyana way ka raalli noq-deen waana Xisbiga Ilahay; Xisbiga Ilahayna waa kuwa Liibaanay.

جَئْتُ بِنُبْرِي مِنْ تَحْمِنَاهَا الْأَنْهَرُ خَلِدِينَ فِيهَا
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ
الَّذِينَ إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

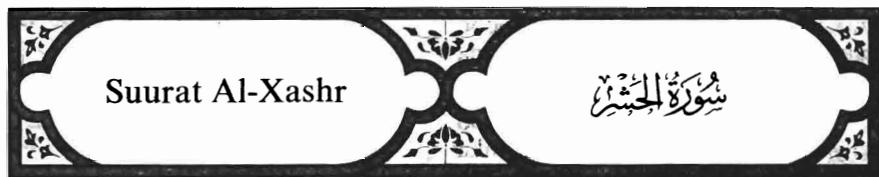
Eebe wuxuu ballan qaaday in dadka xaqa ku taagani adkaadaan markay wixii Eebe faray yeelaan, xaqdiidaashuna ay dulloobaan.

Jacaylka iyo Walaalnimaduna waa inay ahaato xaqa dartiis ee ayan noqonin sukeeynimo qaraabo, kuwa ku walaalooba Eeba dartiina waa Xisbiga Ilahay ee liibaanu u dambayan.

Rasuulkuna wuxuu yidhi (Naxariis iyo Nabadgallyo Eebe korkiisa ha yeele) Eebow ha ugu yeelin Faajir iyo Faasiq Gacan iyo Nicmo agtayda. Al-Mujaadalah (20-22).

Suurat Al-Xashr

سورة الحشر

Magaca Eebe yaan ku billaabaynaa ee naxariis guud iyo mid gaaraba naxariista.

1. Waxaa Eebe nasaha (sharifa) waxa Cirka iyo Dhulka ku dhexnool, waana xoog badane Falsan.

2. Eebe waa kan ka bixiyey kuwii gaalobay ee ahlu Kitaabka ahaa «Yuhuud» Guryahoodii kulmintii hore, idinkoon u malaynin inay bixi iyana waxay u maleeyeen in Guryahoodu wax ka celin, markaasaa Eebe uga yimid meel ayan filayn, qalbigoodana wuxuu ku tuuray cabsi, guryahooda waxay ku kharribeen (ku halleeyeen) gacma-hooda iyo gacmaha kuwa rumeeeyey, ee dadka Caqliga leh ha waano qaato.

3. Haddaan Eebe xukumin inay ba-xaan waxaa lagu caddibi lahaa Addunka, Aakhirana waxaa u sug-naaday cadaab naareed.

4. Maxaa yeelay Ilahay iyo Rasuul-kiisa yeey khilaafeen, ruuxii Eebe khlafana Ciqaabtiisu waa darantayah.

سَبَّحَ لِلَّهِ الْحَمْرَاءُ الرَّجْمَةُ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
مِنْ دِيْرِهِمْ لِأَوْلَى الْحَمْرَاءِ مَا طَانَتْ نَشْرَانٌ بَحْرُ جُحْرُوا
وَطَوَّأَ أَنَّهُمْ مَا نَعْتَهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ
فَإِنَّهُمْ لَهُمْ مِنْ حَسْنَاتِهِمْ مَا يَحْتَسِبُوا وَقَدْ

فِي قُلُوبِهِمُ الرُّغْبَةُ بِخَيْرِهِمْ يَوْمَ يَأْتِيهِمْ

وَأَيَّدَى الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتِدُوا وَإِنَّا أُولَئِكَ نَصَارَى

وَلَوْلَا أَنْ كَبَّ اللَّهُ عَنِيهِمُ الْجَلَاءُ لَعَذَّبْهُمْ

فِي الدُّنْيَا وَلَمْ يَمْلِمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ

ذَلِكَ يَأْتِيهِمْ شَافِعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ

فَإِنَّ اللَّهَ سَدِيدُ الْعِقَابِ